

*A Magyar Kereskedelmi és
Iparkamara mellett szervezett*

Választottbíróság Eljárási Szabályzata

2011. március 1.

További tájékoztatásért forduljon a
Választottbíróság Titkárságához.

1054 Budapest, Szabadság tér 7

Telefon 47-45-180,181,182,183,186

Telefax: 47-45-185

e-mail: vb@mkik.hu

Számlaszám:

a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
Magyar Külkereskedelmi Bank Rt-nél vezetett
10300002-20373432-70073285 sz. számlája

Felelős szerkesztő: Dr. Kecskés László a
Választottbíróság elnöke

Felelős kiadó: Dunai Péter

Kiadja: a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
mellett szervezett Választottbíróság

Készítette: Kamara Print Kft., Budapest

Nyomdai előkészítés: Sz. Kovács Livia

Tartalomjegyzék

MINTAKLAUZULA	.....	5
I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	.....	6
1. § A Választottbíróság hatásköre	.....	
.. 6		

2.	§ A Választottbíróság szervezete	7
3.	§ A Választottbíróság elnöke, elnökség és a választottbírói testület	8
4.	§ A Választottbírók	9
5.	§ A Választottbíróság tagozatai	10
6.	§ A Titkárság	11
7.	§ A Választottbíróság székhelye és a tárgyalások helye	11
8.	§ Beadványok	11
9.	§ Az eljárás nyelve	12
10.	§ A választottbírói eljárás időtartama	12
11.	§ Az iratok megküldése és kézbesítése	13
12.	§ Választottbírói díjak és költségek	13
13.	§ A felek képviselője	14
14.	§ Az alkalmazandó jog	14
15.	§ A Választottbíróság határozatának bizalmas kezelése	14
16.	§ Lemondás a szabályzat megsértése miatti panaszjogról	15
II.	A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS	16
17.	§ Az eljárás módja	16
18.	§ A választottbírók kijelölése	16
19.	§ Kifogás a választottbírók vagy az elnök személyével szemben	18
20.	§ A választottbírói tisztség megszűnése	19
21.	§ A választottbírói eljárás megindítása	19
22.	§ A keresetlevél kellékei	20
23.	§ A perérték	20
24.	§ A keresetlevél hiányainak pótlása	21
25.	§ Az alperes válaszírata	22
26.	§ A kereset vagy védekezés módosítása	22
	27. § Az eljáró tanács megalakulása	
	. . . . .	22
28.	§ A tárgyalás választottbírói előkészítése	23
29.	§ Idézés a tárgyalásra	23
30.	§ Változás a felek személyében, beavatkozás az eljárásban	24
31.	§ Jelenlét a tárgyaláson	24
	32. § A felek részvétele	25
	33. § Az ügy elbírálása szóbeli tárgyaláson kívül	25
34.	§ A viszontkereset és a beszámítási kifogás	25
35.	§ Bizonyítékok	26
36.	§ A tárgyalás elhalasztása és az eljárás felfüggesztése	27
37.	§ A választottbírói tárgyalás jegyzőkönyve	27
38.	§ Az eljárás befejezése	28
	39. § Az ítélelhozatal	28
	40. § A választottbírói ítélet tartalma	29

41. § Az ítélet kihirdetése	29
42. § A választottbírói ítélet kiegészítése és kijavítása	30
43. § A választottbírói ítélet végrehajtása	30
44. § Az eljárás megszüntetése ítélet hozatala nélkül	31
45. § Alszabályzat a gyorsított eljárásról	31
III. EGYEZTETŐ-KÖZVETÍTŐ ELJÁRÁS	34
46-55.§§	34
IV. EGYÉB RENDELKEZÉS	38
56.§	38
SZABÁLYZAT A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI DÍJAKRÓL, KÖLTSÉGEKRŐL ÉS A FELEK KÖLTSÉGEIRŐL	39
1. § Fogalommeghatározások	39
2. § A regisztrációs díj	39
3. § A választottbírói díj	40
4. § A választottbírói díj csökkentése és részbeni visszatérítése	40
5. § A választottbírói díj viszontkereset esetén	41
6. § A választottbírói díj megosztása	41
7. § Az egyeztető eljárás díja	41
8. § A választottbírói költségek	42
9. § A felek költségei	42
10. § Kivételek	43
11. § A választottbírói tiszteletdíj előlegezése	43
Melléklet:	
1. sz. Díjtáblázat	44
2. sz. Díjtáblázat	46
3. sz. A Választottbírói tagozatai	

MINTAKLAUZULA:

"Bármely vita eldöntésére, amely a jelen szerződésből vagy azzal összefüggésben, annak megszegésével, megszűnésével, érvényességével vagy értelmezésével kapcsolatban keletkezik, a felek alávetik magukat az Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

mellett szervezett Állandó Választottbíróság, Budapest kizárólagos döntésének azzal, hogy a Választottbíróság a saját Eljárási Szabályzata szerint jár el."

A felek egyebek mellett a továbbiakkal egészíthetik ki a fenti klauzulát:

a) Az eljáró választottbíró(k) száma.....(egy, három).

b) Az eljárás során a .....(magyar, német, angol) nyelvet kell alkalmazni.

c) Az eljárás során a gyorsított eljárásról szóló alszabályzat (az Eljárási Szabályzat 45. §-a) szabályait kell alkalmazni.

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § A Választottbíróság hatásköre

(1) A Választottbíróság hatáskörébe tartozik minden olyan jogvita eldöntése, amelyben

a) legalább a felek egyike gazdasági tevékenységgel hivatásszerűen foglalkozó személy, és a jogvita e tevékenységével kapcsolatos,

b) a felek az eljárás tárgyáról szabadon rendelkezhetnek, és

c) a Választottbíróság hatáskörét választottbíróági szerződésben kikötötték, vagy azt nemzetközi egyezmény írja elő.

(2) Nem terjed ki a Választottbíróság hatásköre az olyan viták eldöntésére, amelyre nézve

- hazai jogszabály nem teszi lehetővé a

választottbíróági hatáskör kikötését, vagy

- hazai jogszabály a vita eldöntését rendes bíróságok vagy más hatóságok kizárólagos hatáskörébe utalja.

(3) A választottbíróági szerződés a felek

megállapodása, amely szerint meghatározott, akár szerződéses, akár szerződésen kívül keletkezett vagy keletkező vitájukat Választottbíróság elé terjesztik.

(4) A választottbíróági szerződés más szerződés részeként, vagy önálló szerződésként köthető. A választottbíróági szerződést írásba kell foglalni. Írásbeli alakban létrejött szerződésnek kell tekinteni azt a megállapodást is, amely

a felek között levélváltás, táviratváltás, géptávíróon vagy más, a felek üzenetét tartósan rögzítő eszközön történt üzenetváltás útján – így különösen elektronikus üzenetváltás – útján jött létre. A megállapodás érvényességi feltétele, hogy a nyilatkozat (aláírás) cégjegyzésre jogosult személytől, illetőleg személyektől származzon, a cégjegyzés előírásainak megfelelően. Írásban létrejött választottbírói szerződésnek kell tekinteni azt is, ha az egyik fél keresetlevélben állítja, a másik fél pedig válasziratában nem tagadja, hogy köztük választottbírói szerződés jött létre. Választottbírói szerződésnek minősül az írásban megkötött szerződésben, választottbírói kikötést tartalmazó iratra való hivatkozás azzal, hogy az abban foglalt kikötés a szerződés részét alkotja.

(5) A felek a választottbírói eljárás során kiterjeszthetik a választottbírói szerződés hatályát. Az erről szóló megállapodásukat a tárgyalási jegyzőkönyvben is rögzíthetik.

(6) Nem áll ellentétben a Választottbírói hatáskörének kikötésével és nem jelent arról való lemondást, ha valamelyik fél ideiglenes vagy biztosítási intézkedés elrendelése végett a rendes bírósághoz fordul. Ilyen kérelem benyújtásáról, illetve a kérelem alapján hozott határozatokról a fél köteles a Választottbírói hatáskörét haladéktalanul tájékoztatni.

(7) A Választottbírói hatáskörének fennállását hivatalból vizsgálja. A Választottbírói hatásköre kiterjed a saját hatáskörének fennállásáról vagy hiányáról szóló döntésre, valamint a választottbírói megállapodás létezését vagy érvényességét illető kifogás elbírálására. Ebből a célból a szerződés részét képező választottbírói megállapodást úgy kell tekinteni, mint a szerződés egyéb kikötéseitől független megállapodást. A Választottbírói hatáskörének olyan döntése, amely szerint a szerződés érvénytelen, nem vonja ipso iure maga után a választottbírói megállapodás érvénytelenségét.

(8) A Választottbírói hatáskörét érintő minden kifogást legkésőbb a védekezés előterjesztésével egyidejűleg kell megtenni. Az a tény, hogy a fél választottbírói jelölt, nem zárja el őt attól, hogy a Választottbírói hatáskörével kapcsolatos kifogást terjesszen elő.

(9) A Választottbírói hatásköre ellen benyújtott hatásköri kifogásokat általában előzetes kérdésként külön bírálja el. A Választottbírói hatáskörre jogosult arra is, hogy az eljárást lefolytassa és a kifogás felől csak az ügyet eldöntő határozatában rendelkezzen.

2. § A Választottbírói szervezet

- (1) A Választottbírói szervezet
  - választottbírói testületből,
  - elnökből,

- elnökségből,
- választottbírói tagozatokból és - Titkárságból áll.

(2) A Választottbíróóság működésének személyi és tárgyi feltételeit a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara biztosítja.

(3) A választottbírói testület jogosítványait összbírói értekezlet keretében gyakorolja.

3. § A Választottbíróóság elnöke, elnöksége és a választottbírói testület

(1) A Választottbíróóság elnökét a választottbírói névjegyzékben szereplő magyar állampolgárok közül a választottbírói testület javaslatára a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara küldöttgyűlése választja meg és hívja vissza.

(2) A Választottbíróóság elnöke képviseli a Választottbíróóságot belföldi és külföldi kapcsolataiban.

(3) A Választottbíróóság elnöke a névjegyzékben szereplő többi választottbíróval azonos módon és feltételekkel választható az eljáró tanács elnökének vagy választottbírójának. Ilyenkor azonban - a konkrét ügygel összefüggésben - nem láthatja el a jelen Eljárási Szabályzatból reá háruló feladatokat és nem gyakorolhatja elnöki jogosítványait. Ha ennek szükségessége mégis felmerülne, a Választottbíróóság elnöke helyett ilyen esetekben a Választottbíróóság elnöksége jár el.

(4) A Választottbíróóság elnökségét a választottbírói névjegyzékben szereplő magyar állampolgárságú személyek közül a választottbírói testület választja. A Választottbíróóság elnöke tagja a Választottbíróóság elnökségének. A Választottbíróóság elnöksége segíti a Választottbíróóság elnökét, állást foglalhat a Választottbíróóság működését érintő minden ügyben. Ez nem vonatkozik a Választottbíróóság által tárgyalt konkrét jogvitákra.

(5) A Választottbíróóság elnöksége tesz javaslatot a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnökségének az Eljárási Szabályzat megállapítására, illetve módosítására.

(6) A Választottbíróóság elnökségének javaslata és a választottbírói testület ezt követő állásfoglalása alapján a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara küldöttgyűlése dönt a választottbírói névjegyzékbe való felvételről és a listáról való törlésről.

4. § A választottbírók

(1) Választottbírónak a választottbírói névjegyzékben szereplő, valamint minden, akár magyar, akár külföldi állampolgár jelölhető, aki

- írásban nyilatkozatot tesz a Választottbírósnak, hogy vállalja a jelen Eljárási Szabályzat szerinti választottbírói tevékenységet,

- független, valamint pártatlan és erről írásban nyilatkozatot tesz a Választottbírósnak,

- a Választottbírósnak hatáskörébe tartozó vita elbírálásához szükséges magas fokú jogi, gazdasági vagy egyéb ismeretekkel,

- valamint a szükséges nyelvtudással rendelkezik és - a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. tv. 12. §-ban felsorolt kizáró körülmények alá nem esik.

(2) A Választottbírósnak - az ügyfelek tájékoztatása céljából - választottbírói névjegyzéket készít és tesz közzé. A névjegyzéket a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara küldöttgyűlése a választottbírósnak jogviták elbírálásához szükséges magas fokú jogi, gazdasági és egyéb ismeretekkel rendelkező személyek közül a 3. § (6) bekezdés szerint állapítja meg. A választottbírói névjegyzék három évre készül, és abban legalább 25, legfeljebb 120 személynek kell szerepelnie. A választottbírók további hároméves időtartam(ok)ra újrválaszthatóak. A választottbírói névjegyzékbe magyar és külföldi állampolgárok egyaránt felvehetőek. A választottbírói névjegyzékben fel kell tüntetni a választottbírók családi és utónevét, foglalkozását, képzettségét, tudományos fokozatát, nyelvtudását.

(3) Kötelezettségeik teljesítése során a választottbírók függetlenek és pártatlanok, nem képviselői a feleknek. Eljárásuk során utasítást nem fogadhatnak el, teljes titoktartásra kötelezettek a teendőik ellátása során tudomásukra jutott körülmények tekintetében, az eljárás befejezése után is. Sem folyamatban lévő, sem befejezett ügyekről semmilyen felvilágosítást nem adhatnak, nyilatkozatot sem tehetnek.

(4) Az egyes ügyekben vagy három választottbíróból álló tanács, vagy egyesbíró jár el. A tanács megalakulása vagy az egyesbíró kijelölése a jelen Eljárási Szabályzat rendelkezései szerint történik. Az eljáró egyesbíró eljárási jogosítványai megegyeznek a három tagú tanács eljárási jogosítványával.

5. § A Választottbírósnak tagozatai

(1) A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége a Választottbírósnak elnökségével egyetértésben választottbírósnak tagozatokat hozhat létre. Választottbírósnak tagozatok

létrehozatalára a megyei kamarák és a megyei kamarák regionális együttműködései tehetnek javaslatot. A választottbírói tagozatok megyei és regionális szinten működnek.

(2) A választottbírói tagozat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbírói tagozat szerve, a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket a létrehozatalára javaslatot tevő megyei kamara vagy a megyei kamarák regionális együttműködései biztosítják.

(3) A választottbírói tagozatokat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége a Választottbírói tagozat elnökségének egyetértésével megszüntetheti. A választottbírói tagozatok megszüntetésére a megyei kamarák, a megyei kamarák regionális együttműködései és a Választottbírói tagozat elnöksége tehetnek javaslatot.

(4) A választottbírói tagozat feladatai a következők:

a) Saját működési területén megismerteti a választottbíráskodást, a választottbírói eljárás ismérveit, feltételeit, működési rendszereit, s ebben a tekintetben eligazítja a hozzáfordulókat.

b) A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbírói tagozat választottbírói tagozatának székhelyén folytatható le a választottbírói ügy tárgyalása, ha

- a belföldi felek a választottbírói szerződésben (kikötésben) így rendelkeznek vagy

- a belföldi feleknek keresettel, illetőleg a válaszirattal egyidejűleg (legkésőbb a válaszirat beérkezéséig) benyújtott indokolt közös kérelmére a Választottbírói tagozat ehhez hozzájárul. Ezekben az esetekben is a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbírói tagozat budapesti székhelyére kell benyújtani a feleknek írásos beadványaikat. A benyújtott iratok ügykezelése a Választottbírói tagozat Titkárságán folyik.

c) A választottbírói tagozat biztosítja a működési területén megtartásra kerülő választottbírói tárgyalásokhoz szükséges feltételeket (tárgyalóterem, számítógép, jegyzőkönyvvezető), ennek során együttműködik a Választottbírói tagozat Titkárságával.

d) Ha a felek által megjelölt helyen nem biztosíthatók a tárgyalás megtartásának feltételei, a tárgyalás a Választottbírói tagozat budapesti székhelyén kerül megtartásra.

e) Az Eljárási Szabályzat 3. sz. melléklete tartalmazza a választottbírói tagozatok működési területeit és székhelyeit.

(5) A választottbírói tagozat létrehozásakor a Választottbírói tagozat elnöksége a megyei kamara vagy a megyei kamarák regionális együttműködéseinek javaslatára kezdeményezi a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara küldöttgyűlésénél a választottbírói tagozatok - ajánlás jellegű - választottbírói névjegyzékének jóváhagyását. A tagozati

névjegyzék három évre készül, a választottbírók további hároméves időtartam(ok)ra újrapasztervezhetőek.

(6) A választottbírószági tagozatok a területükön tárgyalásra kerülő választottbírószági ügyekben választottbíró jelölésére tehetnek javaslatot a Választottbírószágnak akkor, ha valamelyik fél nem jelöl választottbírókat, illetve ha a felek nem állapodnak meg az egyesbíró személyében.

6. § A Titkárság

A Titkárság ellátja a Választottbírószág ügyvitelét és a jelen Eljárási Szabályzat szerinti egyéb teendőket.

7. § A Választottbírószág székhelye és a tárgyalások helye

(1) A Választottbírószág székhelye: Budapest.

(2) A tárgyalások helye: Budapest, a Választottbírószág tárgyalóterme(i). Az eljáró tanács szükség esetén vagy a felek kérésére más helyen is tarthat tárgyalást.

8. § Beadványok

(1) A választottbírószági eljárás megindításával és lefolytatásával kapcsolatos valamennyi beadványt annyi példányban kell benyújtani, hogy az ellenérdekű félnek (feleknek), illetve beavatkozóknak, minden választottbíróknak és a Választottbírószág titkárságának jusson egy-egy példány. A beadványokat lehetőség szerint elektronikus úton is meg kell küldeni.

(2) Az (1) bekezdésben említett beadványokat azon a nyelven kell benyújtani, amelyet a felek az eljárás nyelveként megállapítottak /9. § (1) bek./.

(3) Ilyen megállapodás hiányában a beadványokat – a Választottbírószág döntésétől függően – magyar, német vagy angol nyelven kell benyújtani addig az időpontig, amíg az eljárás nyelvét az eljáró választottbírószági tanács a 9. § (3) bekezdése szerint meg nem állapítja.

(4) A Választottbírószág Titkársága ugyancsak a jelen szakasz (3) bekezdése szerinti nyelvek valamelyikén levelez a felekkel mindaddig, míg az eljáró tanács az eljárás nyelvét – esetleg ettől eltérően – nem állapítja meg.

(5) A felek kötelesek a Választottbírószághoz benyújtott beadványaikat egyidejűleg a többi félnek is, az elküldést bizonyító módon (pl. tértivevénnel), megküldeni.

9. § Az eljárás nyelve

(1) A választottbírószági eljárásban a felek szabadon megállapodhatnak az eljárás nyelvében, ha az adott nyelvű eljárás feltételei egyébként biztosíthatóak.

(2) A felek megállapodása hiányában az eljárás nyelvét az adott ügy összes körülményeire, különösen a felek közötti szerződés, valamint levelezés nyelvére tekintettel az eljáró tanács állapítja meg.

(3) Amennyiben a külföldi felet (feleket) magyar ügyvéd vagy jogtanácsos (is) képviseli, az eljárás nyelve magyar, kivéve ha a felek az (1) bekezdés alapján idegen nyelvben állapodnak meg.

(4) A tárgyalásról felvett jegyzőkönyv, valamint az eljárás során hozott határozatok az eljárás nyelvén készülnek.

(5) Az eljárási nyelvet nem ismerő fél kérésére és költségére a Választottbírószág gondoskodik megfelelő tolmács alkalmazásáról. Ennek feltételeit a Titkárság közli az érintett felekkel.

(6) Az eljárás nyelvét nem ismerő külföldi választottbíró részére - ilyen kérés esetén - a Választottbírószág Titkársága gondoskodik tolmács (fordító) alkalmazásáról.

10. § A választottbírószági eljárás időtartama

A Választottbírószág az eljárást lehetőség szerint az eljáró tanács megalakulásától számított hat hónapon belül befejezi.

11. § Az iratok megküldése és kézbesítése

(1) A beadványokat és az ügy iratait a feleknek a Titkárság küldi meg, a felek által megjelölt kézbesítési címre.

(2) A keresetlevelet, a válasziratot, a felek további beadványait, az idézést, a Választottbírószág határozatait a Titkárság tértivevényes ajánlott levéllel küldi meg.

(3) Más iratokat ajánlott levéllel, értesítéseket és közléseket pedig távirat, telefax vagy e-mail útján is továbbíthat a Titkárság.

(4) A jelen §-ban említett iratok bármelyike személyesen is kézbesíthető a félnek elismervény ellenében.

(5) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, bármely írásbeli közlést azon a napon kell átvettnek tekinteni, amikor

a) azt a címzettnek személyesen átadták, vagy

b) azt a székhelyére, telephelyére vagy lakóhelyére (a továbbiakban együtt: székhelyére), szokásos tartózkodási helyére vagy postai címére kézbesítették.

(6) A küldemény belföldi címzett esetében az elküldéstől számított nyolcadik, külföldi címzett esetében pedig a tizenötödik napon akkor is kézbesítettnek kell tekinteni, ha az írásbeli közlést ajánlott levélben, vagy bármilyen, a kézbesítés megkísérlését bizonyító módon a címzett utolsó székhelyére, szokásos tartózkodási helyére vagy postai címére elküldték.

12. § Választottbíróági díjak és költségek

(1) A választottbíróági díjak kiszámítása, előlegezése és megosztása, valamint a választottbíróági költségek megtérítése a választottbíróági díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló Szabályzat szerint történik, amely a jelen Eljárási Szabályzat része.

(2) Szakértő kirendelésére akkor kerülhet sor, ha – a Választottbíróóság döntése szerint – a fél, illetőleg a felek a várható szakértői díj és költségek összegét előzetesen letétbe helyezték.

13. § A felek képviselete

(1) A felek a választottbíróági eljárásban közvetlenül, vagy kellőképpen meghatalmazott képviselőik útján vehetnek részt.

(2) A fél saját belátása szerint választja meg képviselőjét, aki külföldi állampolgár is lehet.

(3) A Választottbíróóság által közzétett névjegyzékben szereplő választottbírók az ezen intézmény előtt folyó eljárásban jogi képviseletet nem láthatnak el. Az említett névjegyzékben nem szereplő, de valamelyik fél által bíróvá választott személy e tevékenység ellátásának időtartama alatt, továbbá a választottbírói tisztség megszűnésétől számított hat hónapon belül ugyancsak nem láthat el e Választottbíróóság előtt jogi képviseletet.

14. § Az alkalmazandó jog

(1) A eljáró tanács, illetve az egyesbíró (a továbbiakban: az eljáró tanács) a felek által kikötött jogot alkalmazza. Az adott jogrendszer kikötését úgy kell értelmezni, hogy a kikötés közvetlenül az adott állam anyagi jogára és nem kollíziós normáira utal.

(2) A felek kikötése hiányában az eljáró tanács azt a jogot alkalmazza, amelyet nemzetközi szerződés vagy ennek hiányában a magyar nemzetközi magánjog szabályai szerint alkalmazandónak tart.

(3) Az eljáró tanács méltányosság alapján (*ex aequo et bono*) vagy baráti közvetítőként (*amiable compositeur*) csak akkor dönthet, ha a felek erre kifejezetten felhatalmazták.

(4) Az eljáró tanács határozatát minden esetben a szerződés kikötéseivel összhangban és a szerződésre alkalmazandó kereskedelmi szokások figyelembevételével hozza meg.

15. § A Választottbíróság határozatának bizalmas kezelése

(1) A Választottbíróság a folyamatban lévő eljárásokról és meghozott határozatairól, vagy azok tartalmáról tájékoztatást, ismertetést nem adhat.

(2) Jogi gyűjteményekben, szakkiadványokban a Választottbíróság határozatai csak a Választottbíróság elnökének engedélyével és csak úgy tehetők közzé, hogy annak során a felek érdekei ne szenvedjenek sérelmet. A felek neve, országa, a szolgáltatás fajtája, ellenértéke vagy ezek bármelyike csak mindkét fél kifejezett beleegyezése esetén szerepelhet a közzététel során.

(3) A felek a Választottbíróság hatáskörének kikötésével kötelezettséget vállalnak arra, hogy az e §-ban előírtakat a maguk részéről is betartják és betartatják.

16. § Lemondás a szabályzat megsértése miatti panaszjogról

Azt a felet, aki tudja, hogy a jelen Szabályzat vagy a választottbírósági szerződés vagy a választottbíráskodásról szóló törvény valamely rendelkezését nem tartották be és az eljárásban továbbra is részt vesz anélkül, hogy ezen rendelkezéstől való eltérés miatti tiltakozását haladéktalanul bejelentené, vagy ha

arra határidőt szabtak, e határidőn belül bejelentené, úgy kell tekinteni, mint aki a tiltakozási jogáról lemondott.

II. A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

17. § Az eljárás módja

(1) Az eljáró tanács a a választottbíráskodásról szóló törvény kötelezően alkalmazandó rendelkezéseivel nem szabályozott kérdésekben az eljárást a jelen Eljárási Szabályzatban foglalt rendelkezések szerint, illetve gyorsított eljárás esetén a gyorsított eljárásra vonatkozó alszabályzatban (45. §-ban) szabályozott eltérések figyelembevételével folytatja le. A választottbíráskodásról szóló törvény kötelezően alkalmazandó rendelkezéseiben és az Eljárási Szabályzatban nem szabályozott eljárási kérdések tekintetében – a felek egybehangzó rendelkezése hiányában – az eljáró tanács saját belátása szerint jár el, figyelembe véve a felek közötti jogviszony hazai vagy nemzetközi jellegének megfelelő általános eljárási elveket.

(2) Az eljárás során tiszteletben kell tartani a felek egyenlőségének, egyenlő elbánásának az elvét, valamint minden félnek azt a jogát, hogy a választottbíróági eljárás anyagát, a többi fél beadványait, az általuk előterjesztett bizonyítékokat, az eljáró tanács által foganatosított eljárási cselekményeket megismerhesse és álláspontját a választottbíróági eljárás során szóban és írásban kifejthesse.

(3) Az eljáró tanács az eljárás folyamán törekszik a felek közötti vita békés rendezésére (egyezség).

18. § A választottbírók kijelölése

(1) Minden fél maga jogosult választottbírókat jelölni. A Választottbíróság általában három tagú tanácsban jár el, amelybe mindegyik fél jelöl egy-egy választottbírókat, akik megválasztják a tanács elnökét. Ha a kijelölt választottbírók a választottbírói névjegyzékben nem szereplő személyt választanak az eljáró tanács elnökéül, e tény – a választás indokaival együtt – be kell jelenteniük a Választottbíróság elnökségének jóváhagyás céljából. Több felperes vagy több alperes esetén a felperesek illetve az alperesek együtt jelölnek egy-egy választottbírókat. A fél kérheti, hogy helyette a Választottbíróság jelöljön választottbírókat.

(2) A felperes keresetében jelöli meg a választottbírót. Az alperes a kereset kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles választottbírót jelölni abban az esetben is, ha a Választottbíróság hatáskörével szemben kifogással él, és akkor is, ha védekező iratát csak később nyújtja be.

(3) A felek megállapodhatnak, hogy ügyüket egyesbíró bírálja el. Mind a felek által történő jelölésnél, mind pedig az eljáró tanács elnökének, valamint az egyesbírónak a megválasztásánál figyelemmel kell lenni e Szabályzat 4. §-ában foglaltakra.

(4) A vitának egyesbíró által történt eldöntéséhez nincsen szükség a felek kifejezett megállapodására, ha az alperes védekező iratában kéri, hogy a felperes által megjelölt választottbíró egyesbíróként járjon el.

(5) Amennyiben a felperes keresetében választottbíró nem jelölt és nem kérte, hogy helyette a Választottbíróság jelöljön választottbírót, a Választottbíróság hiánypótlásra szólítja fel. Ha a felperes a hiánypótlásra vonatkozó felhívásnak a Választottbíróság által megállapított határidőn belül nem tesz eleget, úgy a Választottbíróság az eljárást megszünteti. Amennyiben az alperes a kereset kézhezvételétől számított harminc napon belül nem jelöl választottbírót, a

Választottbíróság tizenöt napos póthatáridőt tűz ki és ennek eredménytelen eltelte után az alperes helyett maga jelöl választottbírót. Ugyanígy jár el a Választottbíróság, ha a felek által megjelölt választottbírók az eljáró tanács elnökét tizenöt napon belül - amennyiben pedig külföldi lakóhelyű választottbíró is szerepel: harminc napon belül - nem választják meg.

(6) A külföldi lakóhelyű választottbíró jelölése csak akkor érvényes, ha az őt jelölő fél a külföldi lakóhelyű bíró tartózkodási és utazási költségeit a Választottbíróság által megszabott határidőn belül megelölegezi. Ennek elmulasztása esetén a jelen szakasz (5) bekezdésében foglaltak irányadóak. Amennyiben a felek, vagy a felek által jelölt választottbírók külföldi lakóhelyű elnököt választanak és az alperes a tartózkodási és utazási költségeknek a Titkárság által kért előlegét, azaz a teljes költség 50 %-át nem fizeti be, az eljáró tanács felhívja a felperest a kért összegnek az alperes helyett történő előlegezésére. Amennyiben a felperes a felhívásnak nem tesz eleget, úgy az eljáró tanács az ügyet megszünteti.

(7) Amennyiben a felek által jelölt választottbírók, vagy a választottbírók által választott elnök a választottbírói vagy elnöki tiszt ellátását nem vállalja, vagy abban bármely okból akadályozva van, a Választottbíróság a felet - amennyiben pótválasztottbírót nem jelölt - új választottbíró jelölésére hívja fel tizenöt napos határidővel, illetve ugyanilyen határidővel hívja fel a választottbírókat az elnök megválasztására. A határidő eredménytelen eltelte esetén a választottbírót, illetve az elnököt a Választottbíróság jelöli ki.

(8) Amennyiben több felperes, vagy több alperes a közösen jelölésre kerülő választottbíró személyében nem tud megállapodni, a felek helyett a választottbíró a Választottbírószék jelöli ki, figyelembe véve a felek javaslatát is.

(9) A Választottbírószék választottbíróját vagy elnököt az MKIK küldöttgyűlése által elfogadott névjegyzékekből jelölhet.

(10) A Választottbírószéknek a jelen szakaszban előírt jogait a Választottbírószék elnöke gyakorolja.

19. § Kifogás a választottbírók, vagy az elnök személyével szemben

(1) A felek eltérő megállapodásának hiányában állampolgársága vagy nemzetisége miatt senki sem zárható el attól, hogy választottbíróként vagy elnökként eljárjon.

(2) A fél kifogással élhet a választottbíró, vagy az elnök személye ellen, ha olyan körülmények állnak fenn, amelyek jogos kétséget ébresztenek pártatlansága vagy függetlensége tekintetében, vagy ha nem rendelkezik a felek megállapodása szerinti minősítéssel. A fél az általa kijelölt választottbíró ellen csak olyan okokból élhet kifogással, amelyek a kijelölést követően váltak előtte ismertté.

(3) A választottbíró, illetve az elnök köteles az eljáró tanács

többi tagjának és a feleknek, az egyesbíró pedig a Választottbírószék elnökének és a feleknek haladéktalanul bejelenteni, ha olyan körülmény jut tudomására, amely függetlenségével és pártatlanságával, illetve a felek megállapodása szerinti feltételekkel nem áll összhangban.

(4) A fél által bejelentett kifogás, vagy a választottbíró, illetve az eljáró tanács elnöke által tett bejelentés ügyében az eljáró tanács többi tagja határoz. Amennyiben nem tudnak megegyezésre jutni, vagy ha két választottbíró, illetőleg az egyesbíró ellen jelentettek be kifogást, a kifogás tárgyában a Választottbírószék elnöksége dönt. Ugyanígy az elnökség bírálja el a tanács megalakulása előtt benyújtott kifogást.

(5) Amennyiben a kifogás vagy a bejelentés ügyében helyt adó határozat születik, az új választottbíró, elnököt, vagy egyesbíró a jelen Eljárási Szabályzat szerint kell megválasztani, vagy kijelölni. Az eljáró tanács a fél kérelmére, vagy hivatalból dönt abban a kérdésben, hogy a tárgyalás korábbi részét meg kell-e ismételni.

(6) A jelen szakaszban foglalt rendelkezések értelemszerűen vonatkoznak a szakértőre és a tolmácsra is.

(7) A kifogást az eljáró tanács összetételéről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül, de legkésőbb az első tárgyaláson kell előterjeszteni. Az eljárás későbbi szakaszában kizárási indítvány csak akkor terjeszthető elő, ha a (2) bekezdésben írt körülmények később állnak be. Nem lehet azonban kizárási indítványt előterjeszteni a tárgyalás berekesztését követően.

20. § A választottbírói (elnöki) tisztség megszűnése

(1) Az eljárás befejezésével – az (5) és (7) bekezdésekben foglalt kivétellel – a választottbírói (elnöki) tisztség megszűnik.

(2) Ugyancsak megszűnik a választottbírói (elnöki) tisztség akkor is, ha

- a választottbíró (elnök) bármely okból képtelenné válik feladatai ellátására,
- lemond tisztsége ellátásáról
- a Választottbíróóság elnökségének megállapítása

szerint választottbírói (elnöki) feladatát nem látja el, vagy

- a felek a megszűnés tekintetében megállapodtak.

(3) Megszűnik a választottbírói (elnöki) tisztség, ha a jelen Szabályzat 19. §-ában szabályozott eljárás során a kifogásnak helyt adtak.

(4) A választottbírói (elnöki) tisztség megszűnése esetén a jelen Szabályzat rendelkezéseinek megfelelően új választottbíróót kell kijelölni, illetőleg új elnököt kell választani. A fél által jelölt választottbíró kiesése az eljáró tanács korábban megválasztott elnöke tisztségében maradását nem érinti.

(5) Az ítélet meghozatalában részt vett választottbíró (elnök) köteles külön díjazás nélkül, az ítélet kiegészítésével, illetőleg kijavításával (42. §) kapcsolatos eljárásban részt venni.

(6) Ha az eljárás során akár a fél (vagy helyette a Választottbíróóság elnöke) által jelölt bíró, akár az eljáró tanács elnöke személyében változás történt, a honorárium megosztásáról az érintett választottbírók állapodnak meg, ennek hiányában a Választottbíróóság elnöksége határoz.

(7) A választottbírói ítélet érvénytelenítése esetén az eljáró tanács tagjai folytatják az ügy tárgyalását. Ha változás következik be a választottbírók személyében, a honorárium megosztásáról az érintett választottbírók állapodnak meg, ennek hiányában a Választottbíróóság elnöke határoz.

21. § A választottbíróági eljárás megindítása

(1) A választottbíróági eljárás a keresetlevélnek a Választottbíróóság Titkárságához történő benyújtásával indul meg.

(2) A keresetlevél benyújtásának napja:

- a Választottbíróóság Titkárságán történt beadás napja, vagy postai úton történő továbbítás esetén a Titkársághoz történő beérkezés (érkeztetési bélyegző) napja.

(3) A keresetlevelet - a Választottbíróóság Titkárságához történő benyújtásával egyidejűleg - a felperes köteles az alperes(ek)nek is ajánlottan, tértivevényvel megküldeni, valamint a Díjszabályzat mellékletében meghatározott összegű regisztrációs díjat a Választottbíróóság számlájára átutalni, és az ezekről szóló igazolások másolatát a Választottbíróóság Titkárságának megküldeni.

22. § A keresetlevél kellékei

(1) A keresetlevélnek tartalmaznia kell:

a) a felek pontos nevét és címét, oly módon megjelölve, ami az összetéveszthetőséget kizárja,

b) a Választottbíróóság hatáskörének megalapozásául szolgáló adatokat,

c) a felperes kereseti kérelmét,

d) a kereset jogalapját és azoknak a tényeknek a kifejtését, amelyekre a felperes kereseti követelését alapítja, valamint a bizonyítékokra való hivatkozást,

e) a perértéket,

f) a felperes által jelölt választottbíró családi és utónevét vagy arra irányuló kérelmet, hogy a Választottbíróóság jelölje ki a választottbíró,

g) a keresetlevélhez mellékelte iratok felsorolását,

h) a felperes cégszerű aláírását, vagy meghatalmazással igazolt jogi képviselőjének aláírását.

(2) A Titkárság által közölt választottbíróági díjelőleget a felperes köteles a Választottbíróóságnak az értesítésben megjelölt bankszámlájára az abban megjelölt határidőben befizetni. A befizetés az eljárás megindításának előfeltétele.

23. § A perérték

(1) A perértéket meghatározza:

a) pénzkövetelés iránti kereseteknél: a követelt összeg,

- b) vagyontárgy kiadása iránti kereseteknél: a követelt vagyontárgy értéke,
- c) megállapítás, valamint meghatározott cselekmény, vagy cselekménytől való tartózkodás iránti kereseteknél: a jogviszony tárgyának értéke, ami általában azon összeg, amit a felperes elfogad az alperessel szemben támasztott követelése kiegyenlítéseként,
- d) bérleti szerződéssel, vagy más tartós, időszakos szolgáltatással kapcsolatos kereseteknél: egyévi bérleti, vagy szerződési díj összege,
- e) társasági határozatok megtámadására irányuló kereseteknél: a megtámadott határozattal érintett vagyoni érték, ilyen hiányában a társaság jegyzett tőkéjéből a felperesre jutó hányad értéke,
- f) ingatlan kiürítése iránti kereseteknél: egyévi bérleti díj összege.

(2) A perérték megállapításánál a kereset benyújtásakor fennállott érték az irányadó.

(3) Több követelés iránti kereset esetén külön kell megállapítani az egyes követelések értékét. A perértéket ilyenkor valamennyi követelés együttes összege határozza meg.

(4) A felperesnek keresetlevelében a perértéket abban az esetben is fel kell tüntetnie, ha kereseti követelése vagy annak valamely része nem pénzkövetelés jellegű.

(5) Ha a felperes nem tüntette fel vagy helytelenül tüntette fel a perértéket, a Választottbíróság hivatalból vagy az alperes kérelmére a rendelkezésre álló adatok alapján határozza meg a perértéket.

24. § A keresetlevél hiányainak pótlása

(1) Ha a Választottbíróság megállapítása szerint a keresetlevél nem felel meg a jelen Eljárási Szabályzatban foglalt követelményeknek, határidő tűzése mellett felszólítja a felperest a megállapított hiányok pótlására. A hiányok pótlására a felperesnek megszabott határidő nem haladhatja meg a felszólítás kézhezvételétől számított hatvan napot. Ha a felperes a kitűzött határidőn belül pótolja a hiányokat, a keresetlevél beadásának napjául a 21. § (2) bekezdésében megjelölt nap számít.

(2) Abban az esetben, ha a felperes a keresetlevél hiányainak pótlására történt felhívást figyelmen kívül hagyja, a Választottbíróság végzéssel megszünteti az eljárást.

25. § Az alperes válaszirata

(1) A keresetlevél kézhezvételéről a Titkárság értesíti az alperest és megküldi neki a keresetlevél, valamint mellékletei egyik példányát, továbbá a választottbírók névjegyzékét.

(2) A Titkárság egyúttal felhívja az alperest, hogy a keresetlevél kézbesítésétől számított harminc napon belül terjessze elő válasziratát a megfelelő bizonyítékokkal alátámasztva. Az alperes kérésére ez a határidő legfeljebb újabb harminc nappal meghosszabbítható, a felperes egyidejű értesítése mellett. A válaszirat tartalmára értelemszerűen vonatkoznak a keresetlevél tartalmára vonatkozó rendelkezések.

(3) Amennyiben az alperes válasziratát a Választottbíróság által meghosszabbított határidőben sem terjeszti elő, az eljáró tanács határozatát a rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján hozhatja meg.

(4) Az alperes harminc napon belül köteles mindenképpen választottbíró jelölni vagy kérelmet előterjeszteni az iránt, hogy helyette a Választottbíróság jelöljön választottbíró.

26. § A kereset és a védekezés módosítása

A választottbírósági eljárás folyamán a fél módosíthatja, vagy kiegészítheti keresetét, illetve védekezését, hacsak ezt az eljáró tanács a módosítás vagy kiegészítés folytán előreláthatólag beálló késedelemre, a másik felet fenyegető joghátrányra vagy bármely más körülményre tekintettel megengedhetetlenek nem tartja.

27. § Az eljáró tanács megalakulása

(1) A felek által, vagy a Választottbíróság által kijelölt választottbírók megválasztják az eljáró tanács elnökét, a 4. §ban foglaltaknak megfelelően.

(2) Az eljáró tanács megalakulásától kezdve a választottbírósági eljárás lefolytatásához szükséges intézkedéseket az eljáró tanács teszi meg, ehhez a Titkárság segítségét veheti igénybe.

(3) Az eljáró tanács megalakulásáról és összetételéről a Titkárság haladéktalanul értesíti a feleket.

(4) Az eljáró tanács elnöke - hacsak a felek ezt kifejezetten ki nem zárták - jogosult saját hatáskörében megtenni a per érdemi eldöntését nem befolyásoló pervezetési intézkedéseket (pl. periratok benyújtására megállapított határidő ésszerű

módosítása, a mulasztó fél, vagy felek felhívása perbeli kötelezettségeik teljesítésére).

28. § A tárgyalás választottbírói előkészítése

(1) Az eljáró tanács ellenőrzi a tárgyalás előkészítése érdekében tett intézkedéseket és szükség esetén további előkészítő cselekményeket foganatosít, így egyebek között felhívja a feleket írásbeli nyilatkozatok, bizonyítékok és egyéb kiegészítő iratok betérjesztésére. Az eljáró tanács dönti el, hogy a felek a keresetlevélen és a válasziraton kívül milyen további beadványokat kötelesek vagy jogosultak benyújtani, és megszabja ezek benyújtási határidejét is.

(2) Amennyiben a fél az (1) bekezdés szerinti felhívásnak az eljáró tanács által megszabott határidőn belül nem tesz eleget, úgy az eljáró tanács határozatát a rendelkezésre álló iratok alapján hozhatja meg.

(3) A tárgyalás előkészítése és megtartása, a feleknek a tárgyalásra való megidézése tekintetében a Választottbíróóság Titkársága az eljáró tanács elnökének felhívása alapján intézkedik.

29. § Idézés a tárgyalásra

(1) A választottbíróisági tárgyalás időpontjáról és helyéről a feleket idézés útján kell értesíteni. Az idézést akként kell kiküldeni, hogy mindegyik félnek legalább harminc nap, társasági tag kizárására irányuló perben 8 nap álljon rendelkezésére a tárgyalásra történő felkészülés és a tárgyalás helyére való megérkezés céljára. A felek egyetértésével vagy folytatólagos tárgyalás esetén a 30 napos határidő lerövidíthető.

(2) Ha a társasági tag kizárására irányuló perben az alperes külföldi és a kitűzött tárgyalásra ő maga, vagy képviselője nem jelent meg, a tárgyalást akkor lehet megtartani, ha az idézés tértivevénnyel vagy egyéb módon (pl. fax „activity report” igazolt kézhezvétele óta, ezek hiányában pedig a Vbtv. 10. § (2) bekezdésében meghatározott határidő után 8 nap eltelt.

30. § Változás a felek személyében, beavatkozás az eljárásba

(1) Ha az eljáró tanács úgy ítéli meg, hogy a fél jogutódjára – amennyiben az eljárás alapját képező jogviszonyban jogutódlás következik be – a választottbíróisági szerződés (kikötés) hatálya

kiterjed, a jogutód az eljárásban a továbbiakban a jogelőd helyett mint fél járhat el. Ebben az esetben a jogelődöt kérelmére az ellenérdekű fél hozzájárulásával az eljárásból el kell bocsátani, őt érintően az eljárást meg kell szüntetni.

(2) A felperesi jogutód az eljárásban részt vehet, az alperesi jogutódra a felperes keresetét kiterjesztheti. A felperesi jogutód eljárásba bocsátkozásához a felperes írásbeli hozzájárulása, az alperesi jogutód eljárásba bocsátkozásához pedig mindkét fél írásos hozzájárulása szükséges. Hozzájárulásra nincs szükség, ha az eljárásba lépés azért történik, mert a jogelőd jogutódlással megszűnt, átalakult, vagy a természetes személy jogelőd elhunyt. A jogutódlást minden esetben igazolni kell.

(3) A jogelőd elbocsátásáig végzett eljárási cselekmények és az addig meghozott határozatok a jogutóddal szemben is hatályosak.

(4) Akinek jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy a választottbíróági eljárás miként dőljön el, az azonos érdekelttségű fél pernyertességének előmozdítása végett a perbe beavatkozhat. A beavatkozásra vonatkozó kérelmet legalább 15 nappal az első tárgyalás határnapja előtt kell a Választottbíróósághoz az eljárás nyelvén és annyi példányban benyújtani, hogy mindegyik félnek egy-egy, a Választottbíróóságnak pedig négy példány jusson.

(5) A beavatkozás megengedettségeről az eljáró tanács végzéssel határoz. A beavatkozást csak akkor engedheti meg, ha ahhoz minden fél beleegyezését adja.

31. § Jelenlét a tárgyaláson

A tárgyalás nem nyilvános. A tárgyaláson az eljáró tanács elnökén, tagjain, a feleken, a felek képviselőjén, a jegyzőkönyvvezetőn, a tolmácson és esetenként a szakértőn és a tanúkon, valamint a választottbíróóság elnökén kívül csak olyan személy lehet jelen, akinek a jelenlétéhez mind az eljáró tanács, mind pedig minden fél hozzájárult. A felek részéről a tárgyaláson jelen levő valamennyi személy nevét a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

32. § A felek részvétele

(1) A választottbíróági tárgyalás megtartható a tárgyalás időpontjáról és helyéről szabályszerűen értesített fél távollétében is, kivéve ha a meg nem jelent fél legkésőbb olyan időpontig, hogy a többi érdekelt még értesíthető legyen, az eljáró tanács által alaposnak minősített okból kérte a tárgyalás elhalasztását.

(2) A fél kérheti, hogy a tárgyalást távollétében is tartsák meg.

33. § Az ügy elbírálása szóbeli tárgyaláson kívül

(1) A felek együttes bejelentéssel kérhetik, hogy az eljáró tanács szóbeli tárgyalás tartása nélkül, az iratok alapján határozzon az ügyben. Az eljáró tanács ilyen esetben is kitzúzheti az ügyet szóbeli tárgyalásra, ha az ügy elbírálásához ezt szükségesnek tartja.

(2) Az ügy szóbeli tárgyaláson kívüli elbírálásához nincs szükség a felek együttes kérelmére, ha az alperes válasziratában elismerte a felperes kereseti követelését.

34. § A viszontkereset és a beszámítási kifogás

(1) Az alperes az alapkereset tárgyában megtartott szóbeli tárgyalás berekesztéséig viszontkeresetet terjeszthet elő, amennyiben a Választottbíróságnak a viszontkereset elbírálására hatásköre van. Ha a viszontkereset indokolatlanul késedelmes előterjesztése folytán a választottbírósági eljárás elhúzódik, az eljáró tanács az alperest kötelezheti a Választottbíróságnak és a másik félnek ezzel kapcsolatban felmerült többletköltségei megtérítésére.

(2) A viszontkeresetre ugyanazok a rendelkezések vonatkoznak, mint az alapkeresetre.

(3) Az alperes jogosult beszámítási kifogást is előterjeszteni a felperessel szembeni lejárt és egynemű követelése tekintetében, amennyiben ezen igények elbírálására a Választottbíróság hatásköre fennáll.

(4) Az indokolatlan késedelemmel előterjesztett viszontkereset tárgyalását az eljáró tanács elkülönítheti, az ilyen beszámítási kifogás tárgyalását pedig megtagadhatja.

35. § Bizonyítékok

(1) A fél köteles bizonyítani azokat a körülményeket, amelyekre követelése vagy védekezése megalapozásául hivatkozik. Az eljáró tanács felszólíthatja a felet további bizonyítékok beterjesztésére, elrendelheti szakértői vélemény beszerzését, bekérhet bizonyítékokat harmadik személyektől és elrendelheti tanúk kihallgatását.

(2) Az írásbeli bizonyítékot a fél eredetiben, vagy másolatban köteles előterjeszteni annyi példányban, hogy abból minden félnek egy-egy példány, az eljáró tanácsnak pedig négy példány jusson. Amennyiben az ügy elbírálása érdekében szükséges, az eljáró tanács elrendelheti, hogy a fél terjessze be az írásbeli bizonyítéknak a szerződés nyelvére vagy az eljárás nyelvére lefordított szövegét is.

(3) Amennyiben a fél az előírt bizonyítékot az eljáró tanács által előírt határidőre nem terjeszti be, az eljáró tanács határozatát a már rendelkezésére álló adatok és bizonyítékok alapján hozhatja meg.

(4) A bizonyítás módját az eljáró tanács állapítja meg. A választottbírók belső meggyőződésük szerint mérlegelik a bizonyítékokat.

(5) Az eljáró tanácsnak jogában áll egy, vagy több szakértőt kirendelni és kérni, hogy a szakértő adjon írásbeli véleményt az eljáró tanács által meghatározott kérdésekben. A szakértő feladatkörének meghatározásáról az eljáró tanács a feleket kirendelő végzésének másolatával köteles értesíteni.

(6) A felek kötelesek a szakértő részére minden lényeges tájékoztatást megadni és neki - megvizsgálás céljából - minden fontosabb okiratot vagy árut bemutatni, amelyre szüksége lehet. Minden olyan vitát, amely valamely fél és a szakértő között abban a kérdésben merült fel, hogy a szakértő jogosan követelt-e tájékoztatást vagy valaminek a bemutatását, döntésre az eljáró tanács elé kell utalnia.

(7) A szakvéleményt annak kézhezvétele után, a Választottbíróóság valamennyi félnek megküldi, lehetőséget biztosítva számukra, hogy a szakvéleménnyel kapcsolatos észrevételeiket megtegyék. Bármely fél jogosult minden olyan okiratot megtekinteni, amelyre a szakértő véleményét alapította.

(8) A szakvélemény benyújtása után a szakértőt tárgyaláson is meg lehet hallgatni, melyen a felek megjelenhetnek és a szakértőhöz kérdéseket intézhetnek. Erre a tárgyalásra bármelyik fél szakértő tanúkat állíthat elő a szóban forgó vitás kérdések bizonyítására. Az eljárásra a 28. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(9) Szakértői bizonyítás elrendelése esetén az eljáró tanács végzésben kötelezi a feleket a szakértői díjak és költségek megelőlegezésére. A díj- és költségelőleget a felek általában fele-fele arányban fizetik be. Ha a díj- és költségelőleget valamelyik fél az eljáró tanács által kitűzött határidőig nem fizetné be, a reá eső díj- és költségelőleget is a másik félnek kell befizetnie. Ha a díj- és költségelőleg be nem fizetése miatt a szakértői bizonyítás meghiúsul, az eljáró tanács az ügyben a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt.

(10) A szakértői díjak és költségek viseléséről az eljárást lezáró határozatában dönt az eljáró tanács.

36. § A tárgyalás elhalasztása és az eljárás felfüggesztése

(1) Az eljáró tanács szükség esetén a felek kérelmére vagy hivatalból végzéssel elhalaszthatja a tárgyalást.

(2) Az eljáró tanács az eljárást a felek közösen előterjesztett kérelmére vagy hivatalból meghatározott ideig, vagy meghatározott esemény bekövetkeztéig felfüggesztheti. Amennyiben a felperes az eljáró tanács megalakulása előtt kéri az eljárás felfüggesztését, az eljáró tanácsnak a jelen szakaszban előírt jogait a Választottbíróság elnöke gyakorolja.

37. § A választottbírósági tárgyalás jegyzőkönyve

(1) A tárgyalásról az eljáró tanács jegyzőkönyvet készít, a jegyzőkönyvnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a Választottbíróság megnevezése,
- b) az ügy száma,
- c) a tárgyalás helye és időpontja,
- d) a peres felek és képviselőik megnevezése,
- e) a tárgyaláson a felek részéről résztvevő személyek

megnevezése,

f) a felek részvételének vagy távolmaradásának megállapítása,

g) a választottbírók, az elnök, a tanúk, a szakértők, a tolmács és a tárgyaláson résztvevő más személyek családi és utóneve,

h) a tárgyalás menetének rövid leírása,

i) a felek követelései és fontosabb nyilatkozatai,

j) a tárgyalás elhalasztásának vagy az eljárás befejezésének

indokaira való utalás,

k) a választottbírók aláírása.

(2) A felek a jegyzőkönyvet megtekinthetik. A fél kérelmére az eljáró tanács végzéssel elrendelheti a jegyzőkönyv kijavítását vagy kiegészítését.

(3) A félnek kérelmére a jegyzőkönyvről másolatot kell adni.

38. § Az eljárás befejezése

(1) Az eljáró tanács az eljárást ítélettel vagy végzéssel fejezi be.

(2) Ítéletet hoz az eljáró tanács abban az esetben, ha érdemben dönti el a jogvitát vagy a felek ítélet hozatalát kéri a közöttük létrejött egyezségnek megfelelően.

(3) Az eljáró tanács az eljárás befejezését megelőzően közbenső ítéletet vagy részítéletet is hozhat.

39. § Az ítélethozatal

(1) Ha az eljáró tanács a jogvita körülményeit megfelelően tisztázottnak tekinti, a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja. A felek nyilatkozatainak (perbeszédeinek) meghallgatása után berekeszti a tárgyalást, és határozatot hoz.

(2) Az ítéletet az eljáró tanács szavazattöbbséggel, zárt ülésen hozza. Ha nem alakul ki többségi vélemény, az eljáró tanács elnökének a véleménye szerint hozza meg ítéletét a Választottbíróság.

40. § A választottbírósági ítélet tartalma

(1) A választottbírósági ítéletnek a következőket kell tartalmaznia:

a) a Választottbíróság megnevezése,

b) az ügy száma,

c) az ítélethozatal helye és időpontja,

d) a felek és az eljárásban részt vett más személyek

megnevezése,

e) a jogvita tárgya és az ügy körülményeinek rövid kifejtése,

f) döntés a kereseti kérelmek, valamint a választottbírósági

díjak és költségek, valamint a felek költségei tárgyában,

g) az ítélet indokolása,

h) a választottbírók, (az egyesbíró) az elnök családi és utóneve,

i) a választottbírák aláírása.

(2) Az ítélet érvényességének nem akadály, ha azt csak két választottbíró írja alá, feltéve, hogy az ítéletben megindokolásra kerül, hogy a harmadik választottbíró miért nem írta alá az ítéletet, és ezt a körülményt az ítéleten a Választottbíróság elnöke igazolja.

(3) Az ítélethez a választottbíró írásos különvéleményt adhat, amit lezárt borítékban az ügy iratai között kell elhelyezni. A különvéleménybe, indokolt esetben, a Választottbíróság elnöke engedélyezhet betekintést.

(4) Ha az ítéletben nincs feltüntetve teljesítési határidő, azt azonnal teljesíteni kell.

41. § Az ítélet kihirdetése

(1) Az eljáró tanács írásba foglalt és indokolással ellátott ítéletét a szóbeli tárgyalás berekesztése után legkésőbb harminc napon belül írásban közli a felekkel. Amennyiben az eljáró tanácsban külföldi lakóhelyű választottbíró is részt vesz, a fenti határidő hatvan nap.

(2) Amennyiben az ügy jellege folytán arra lehetőség van, az eljáró tanács ítéletét közvetlenül a szóbeli tárgyalás befejezése után a jelenlevő felek előtt szóban hirdeti ki, a távollevő felekkel pedig írásban közli. Ebben az esetben a Választottbíróságnak módja van arra is, hogy szóban csak az ítélet rendelkező részét hirdesse ki, az ítélet indokolását a tárgyalás berekesztésétől számított harminc napon belül - külföldi lakóhelyű választottbírónak az eljáró tanácsban való részvétele esetén hatvan napon belül - közölje a felekkel.

(3) A jelen szakaszban előírt határidőket Választottbíróság elnöke hosszabbíthatja meg, kivételesen indokolt esetben.

42. § A választottbírósági ítélet kiegészítése és kijavítása

(1) A félnek a választottbírósági ítélet kézbesítésétől számított harminc napon belül előterjesztett kérelmére az eljáró tanács kiegészítő ítéletet hozhat abban az esetben, ha a választottbírósági ítélet nem tartalmaz döntést a felek valamennyi követelése tárgyában. Az ítélet kiegészítésére irányuló kérelmet meg kell küldeni az ellenérdekű félnek is, aki arra 15 napon belül észrevételt tehet. A kérelem tárgyában akkor kell tárgyalást tartani, ha ezt az ellenérdekű fél érdekeinek biztosítása indokolja.

(2) Az eljáró tanács a fél - legkésőbb a kézbesítéstől számított harminc napon belül előterjesztett - kérelmére vagy hivatalból végzéssel javítja ki a választottbírósági ítélet szövegében előforduló nyilvánvaló leírási hibákat vagy elírásokat, amelyek az ügy lényegét nem érintik, valamint a számítási hibákat. A fél kérelméről a másik felet értesíteni kell.

(3) A választottbírósági ítélet kiegészítésére vonatkozó ítélet vagy kijavítására vonatkozó végzés a kiegészített vagy kijavított ítélet részét alkotja. A választottbírósági ítélet kiegészítése vagy kijavítása kapcsán a felekre semmiféle költség nem róható.

(4) Az ítélet kiegészítésére, illetve kijavítására vonatkozó fenti rendelkezéseket, értelemszerűen, alkalmazni kell a közbenső, vagy részítélet, valamint az eljárást befejező végzés kiegészítésére, illetve kijavítására is.

43. § A választottbírósági ítélet végrehajtása

A választottbírósági ítélet hatálya ugyanaz, mint a jogerős bírósági ítéleté. A Választottbíróság ítélete végleges és kötelező, az ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálati eljárás kezdeményezésének nincs helye, a felek annak önként tartoznak eleget tenni. A végrehajtásra egyébként a végrehajtás helyén a bírósági határozatok végrehajtására vonatkozó jogszabályok irányadóak.

44. § Az eljárás megszüntetése ítélet hozatala nélkül

(1) Amennyiben az eljáró tanács az ügyben nem hoz ítéletet, az eljárást végzéssel fejezi be.

(2) Végzést hoz az eljáró tanács az eljárás megszüntetéséről abban az esetben, ha

a) a felperes visszavonta keresetét, kivéve, ha az alperes ez ellen kifogással él és az eljáró tanács az ügy érdemi eldöntéséhez fűződő jogos érdekét elismeri,

b) a felek olyan egyezséget kötöttek, amelyet az eljáró tanács ítélet hozatala nélkül hagy jóvá,

c) a felek az eljárás megszüntetésében megállapodnak,

d) a felek előzetes értesítését követően, amennyiben hiányoznak és előreláthatólag rövid időn belül nem pótolhatóak az ügy érdemi elbírálásához szükséges feltételek, így akkor is, ha a felperes nem kéri az eljárás folytatását az eljárás felfüggesztése határidejének lejárta utáni harminc napon belül,

e) megállapítja saját hatáskörének hiányát.

(3) A végzésre értelemszerűen alkalmazandóak a 39-43. §ok rendelkezései. Abban az esetben, ha az eljáró tanács még nem alakult meg, az eljárás befejezésére vonatkozó végzést - (2) bekezdés d, pontja kivételével - a Választottbíróság elnöke hozza meg.

45. § Alszabályzat a gyorsított eljárásról

(1) A gyorsított eljárásról szóló ezen §, mint alszabályzat rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a felek választottbíróági szerződésben (kikötésben) így állapodtak meg.

(2) Az alszabályzat alkalmazása esetén az Eljárási Szabályzat rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) A felperes részére a hiánypótlásra biztosított határidő nem haladhatja meg a felszólítás kézhezvételétől számított tizenöt napot. Az alperesnek a válaszirat előterjesztésére tizenöt nap áll rendelkezésére, attól számítva, hogy a Választottbíróóság által megküldött keresetlevelet átvette; az ezen határidő eredménytelen eltelte után hivatalból meghatározott, vagy az alperes kérelmére adott póthatáridő nem lehet több nyolc napnál. Amennyiben a (8) bekezdésben foglaltak szerint tárgyalás tartására kerül sor, a tárgyalásra szóló idézést úgy kell kiküldeni, hogy mindegyik félnek legalább tizenöt nap álljon rendelkezésére a tárgyalásra történő felkészülésre.

(4) A gyorsított eljárásban egyesbíró jár el, kivéve ha a felek másként állapodtak meg. Ha a felek egyesbíró helyett eljáró tanács eljárásában állapodtak meg, az eljáró tanács megalakítása a 18. §-ban foglaltak szerint történik. Az e §-ban az egyesbíróra vonatkozó rendelkezéseket az eljáró tanács eljárására is alkalmazni kell.

(5) Ha a felek az egyesbíró személyének kijelölésére nem tesznek egybehangzó nyilatkozatot a válaszirat benyújtására rendelkezésre álló határidő lejártáig, akkor további nyolc napon belül a Választottbíróóság jelöli ki az eljáró egyesbíró.

(6) Az eljárás gyorsított jellegéről és a vonatkozó eljárási szabályokról a Titkárság írásban értesíti a feleket (tájékoztatás az eljárásról).

(7) Az egyesbíró szóbeli tárgyalás tartása nélkül, a felek írásos beadványai alapján dönt. A kereset és a válaszirat benyújtását követően a feleknek csak egy-egy további beadvány benyújtása engedélyezhető legfeljebb tizenöt napos határidővel. Az utolsó beadvány megtételére előírt határidő elteltét követő nyolcadik napon külön berekesztő végzés meghozatala nélkül zárul le az eljárás.

(8) Az eljárásban – a (7) bekezdés rendelkezéseitől eltérően – tárgyalást kell tartani, ha

(a) a válaszirat benyújtási határidejének lejártáig bármelyik fél írásban tárgyalás tartását kéri, vagy ha

(b) ezt az egyesbíró indokoltnak tartja.

(9) Ha az ügyben szakértő kirendelése válik szükségessé, akkor a szakértőt kirendelő végzés meghozatalától az eljárás jelen alszabályzat rendelkezései mellőzésével folyik tovább azzal, hogy az ügyben a már eljáró egyesbíró jár el a

továbbiakban is. A korábbi eljárási cselekmények változatlanul hatályban maradnak.

(10) Az írásba foglalt és indokolással ellátott ítéletet az eljárás lezárultát követő tizenöt napon belül kézbesíteni kell a feleknek.

(11) A Választottbíróság a gyorsított eljárást lehetőség szerint a kereset beérkezésétől számított száz napon belül befejezi.

(12) A gyorsított eljárásban a felperes köteles a Díjszabályzat 2. sz. mellékletében meghatározott összegű regisztrációs díjat is tartalmazó választottbírósági díjat a keresetlevél benyújtásával egyidejűleg a Választottbíróság bankszámlájára átutalni. Az átutalás tényét egy banki napon belül kell igazolni a Választottbíróság Titkárságánál. Ha a felek eljáró tanácsban állapodnak meg, a választottbírósági díj kiszámítása az 1. sz. melléklet szerinti táblázat alapján történik.

III. EGYEZTETŐ- KÖZVETÍTŐ ELJÁRÁS

46. §

(1) Ha választottbíróági eljárás még nem indult, a Választottbíróóság a jogvita békés rendezését célzó egyeztető-közvetítő eljárást (a továbbiakban: eljárás) folytathat le a vitában álló felek között olyan ügyekben, amelyekre hatásköre a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. sz. törvény (Vbtv.) 3. §-a szerint kiterjed, még akkor is, ha a felek választottbíróági megállapodást nem kötöttek.

(2) Az egyeztető-közvetítő eljárást a felek bármelyike kérheti. Ha az eljárást a felek közösen kérik, megállapodhatnak az egyeztető-közvetítő személyében és az eljárási szabályokban is, ha azok a függetlenség és pártatlanság, valamint a felekkel szembeni egyenlő elbánás elvével nem állnak ellentétben. Az egyeztető-közvetítő nem eshet a Vbtv. 12. §-ában foglalt kizáró okok alá.

(3) Ha az eljárást az egyik fél kéri, a kérelmet a Választottbíróóság a másik félhez továbbítja azzal a felhívással, hogy a másik fél harminc napon belül nyilatkozzék a Választottbíróóságnak, hajlandó-e az eljárásban részt venni. Amennyiben a másik fél közli, hogy az eljárásban nem vesz részt, vagy harminc napon belül nem válaszol, vagy harminc napon belül az eljárási díj megfelelő részét (54. §) nem utalja át a Választottbíróóságnak, és azt a másik fél sem fizeti be helyette, az egyeztető-közvetítő eljárást megghiúsultnak kell tekinteni.

(4) Amennyiben a felek az egyeztető-közvetítő eljárással egyetértenek, a Választottbíróóság elnöke a névjegyzékben szereplő választottbírák közül egyeztető-közvetítőt jelöl ki. Ha a felek az egyeztető-közvetítő személyében megállapodtak és az egyeztető-közvetítő nem esik a Vbtv. 12. §-ában foglalt kizáró okok alá, az egyeztető-közvetítőt akkor is ki kell rendelni, ha nem szerepel a választottbírói névjegyzékben.

(5) Az eljárásban ügyvédi képviselőt igénybevehető.

47. §

(1) Az egyeztető-közvetítő az eljárást - a jelen fejezet rendelkezéseinek keretei között - szabad belátása szerint folytatja le a felekkel szembeni egyenlő elbánás és az egyeztető-közvetítő pártatlansága elvének figyelembevételével.

(2) Az egyeztető-közvetítő a felektől a vita lényegének és álláspontjuknak rövid írásbeli ismertetését kérheti. Az egyeztető-

közvetítő a felek bevonásával megbeszélést tart, azon a feleket meghallgatja, a felek által bemutatott iratokat megtekinti. A felek kérésére az egyeztető-közvetítő más személyeket is meghallgathat, ha azt a tényállás tisztázása érdekében szükségesnek tartja. Ha a felek másként nem állapodnak meg, az egyeztető-közvetítő a felekkel külön-külön is folytathat megbeszélést.

(3) Az egyeztető-közvetítő az eljárás bármely szakaszában kiegészítő tájékoztatást vagy javaslatot kérhet a felektől.

(4) A felek hozzájárulásával az egyeztető-közvetítő - a felek költségére - szakértőt rendelhet ki.

48. §

Az eljárás bizalmas jellegét minden résztvevő köteles tiszteletben tartani. Az eljárásról harmadik személynek tájékoztatás csak a felek és az egyeztető-közvetítő hozzájárulásával adható.

49. §

Az egyeztető-közvetítő a felek közötti egyezség létrehozása céljából az eljárás bármely szakaszában javaslatot dolgozhat ki és azt a felek elé terjesztheti.

50. §

Az egyeztető-közvetítő az eljárás során minden megbeszélésről a történetek lényegét tartalmazó jegyzőkönyvet készít, amelyet aláír.

51. §

A felek írásban kizárhatják a 49. § és az 50. § alkalmazását.

52. §

(1) Amennyiben a felek között megegyezés jön létre, annak tartalmát az egyeztető-közvetítő jegyzőkönyvbe foglalja.

(2) A felek közös kérelmére a Választottbíróság elnöke az egyeztető-közvetítőt egyesbírónak kijelöli. Az egyesbíró a felek

között létrejött és aláírt egyezséget választottbíróági ítéletbe foglalja.

53. §

(1) A felek eltérő írásbeli megállapodása hiányában - az egyezséget magában foglaló nyilatkozat kivételével - az egyeztető-közvetítő eljárás során a felek által tett nyilatkozatok egy esetleges későbbi bírósági, választottbíróági vagy egyeztető-közvetítő eljárásban a feleket nem kötik, azokra az ellenérdekű fél nem hivatkozhat. Ugyanez vonatkozik a fél által az eljárás során előterjesztett bizonyítékokra, kivéve ha azok a fél által az egyeztető-közvetítő eljárástól függetlenül beszerezhetőek voltak.

(2) Az egyeztető-közvetítő az eljárás megszűnését követően, azonos tárgyban indított bírósági, választottbíróági vagy egyeztető-közvetítő eljárásban bíróként, választottbíróként, a fél képviselőjeként vagy tanácsadójaként, illetve szakértőként nem vehet részt. A felek ezirányú írásbeli megállapodása esetén az egyeztető-közvetítő az egyeztető-közvetítő eljárást követően megindított választottbíróági eljárásban egyesbíró vagy az eljáró tanács elnöke lehet.

(3) Az egyeztetésre irányadó jog kogens rendelkezése vagy a felek eltérő írásbeli megállapodása hiányában az egyeztetőközvetítőt a közreműködésével korábban lefolytatott egyeztetőközvetítő eljárás tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

54. §

Az eljárás megszűnik,

a) ha az egyeztető-közvetítő a felek között létrejött és az általuk aláírt egyezséget tartalmazó jegyzőkönyvet a Választottbíróáságnak átadja,

b) ha az eljárás megszüntetését bármelyik fél az egyeztető-

közvetítőhöz és egyidejűleg a másik félhez intézett írásbeli nyilatkozatban vagy az eljárásról készült jegyzőkönyvben kéri,

c) ha az egyeztető-közvetítő - a felek előzetes tájékoztatása után - írásban értesíti a Választottbíróáságot, hogy a közvetítés megghiúsult. Ezt az értesítést nem kell indokolni.

d) az eljárás megszűnik továbbá a Választottbíróáságnak a felekhez intézett írásbeli értesítésével, amely szerint az egyeztető-közvetítő kijelölése nem megfelelően történt vagy egyeztetőt-közvetítőt az adott körülmények között nem lehetett kijelölni.

55. §

(1) A felek az eljárás megindításának feltételeként vissza nem térítendő regisztrációs díjat fizetnek. A regisztrációs díj mértéke megegyezik a jelen szabályzat szerinti választottbírói eljárásban alkalmazott regisztrációs díj mértékével.

(2) Az eljárási díjat a perérték és az ügy bonyolultsága alapján a Választottbíróóság állapítja meg. Az eljárási díj mértéke nem lehet nagyobb az azonos perértékű, egyesbírói eljárásban folyó választottbírói eljárás díjának 50%-ánál.

(3) A regisztrációs díjat és az eljárási díjat a felek 50-50%-ban viselik.

(4) Az eljárást kezdeményező fél az egyeztetés-közvetítés kezdeményezésével egyidejűleg köteles a regisztrációs díjat és az eljárási díj ráeső részét előlegezni. Amennyiben a másik fél nem vesz részt az egyeztetésben, a Választottbíróóság a befizetett eljárási díj előleget - a regisztrációs díj levonása után - visszatéríti az azt előlegező félnek vagy feleknek.

(5) Ha a másik fél az eljárási díj felét nem előlegezi, azt az eljárást kezdeményező fél helyette befizetheti.

(6) Az egyeztető-közvetítő eljárásra is irányadóak a jelen Eljárási Szabályzatnak a nyelvhasználatra vonatkozó szabályai.

(7) A felek az egyeztető-közvetítő eljárással kapcsolatos egyéb költségeiket maguk fedezik.

IV. EGYÉB RENDELKEZÉS

56. §

A választottbírók, a Választottbíróság, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara vagy munkavállalói senkivel szemben sem felelősek a választottbíráskodással kapcsolatos tevékenységükért vagy mulasztásukért.

A választottbíróági díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló szabályzat (Díjszabályzat)

1. § Fogalom meghatározások

(1) „Regisztrációs” díj: az eljárás megindításának feltételeként a keresetlevél benyújtásával egyidejűleg befizetendő és vissza nem téríthető díj, ami része a választottbíróági díjnak.

(2) „Választottbíróági díj”: A Választottbíróóság tevékenységével összefüggő általános költségek (a választottbírók tiszteletdíja, a jogi és technikai munkatársak díjazása, az adminisztratív szolgáltatások stb.) fedezésére szolgáló térítés, amelynek a felperes (viszontkereseti felperes) részéről előlegként történő kifizetése az eljárás lefolytatásának feltétele. A választottbíróági díj tartalmazza az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 55. §-ban meghatározott illetéket.

(3) "Választottbíróági költségek": Az eljárás során a Választottbíróóságnál felmerülő egyéb költségek, (a szakértői eljárásokkal, a nem magyar, német vagy angol nyelven folytatott eljárással összefüggésben esetlegesen felmerülő többletköltségek /ld. az Eljárási Szabályzat 9. §/, az esetleges egyéb fordításokkal kapcsolatos kiadások, a tolmácsok, a szakértők és tanúk díjazása, a választottbírók kiküldetési, utazási, tartózkodási költségei).

(4) "A felek költségei": Azok a költségek, amelyek a feleknél érdekeiknek a Választottbíróóság előtti védelme kapcsán merülnek fel (a felek kiküldetési díjai, az ügyvédek tiszteletdíjai stb.).

2. § A regisztrációs díj

(1) A regisztrációs díj a Díjszabályzat mellékletében meghatározott összeg, amit a felperesnek a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarának a Választottbíróóság Titkársága által közölt bankszámlájára kell átutalnia.

(2) A regisztrációs díj lerovására a választottbíróági díj lerovására vonatkozó szabályokat (3. §) kell alkalmazni.

3. § A választottbíróági díj

(1) Az eljárás megindításának feltételeként a perértékhez igazodó módon megállapított választottbíróági díjat kell fizetni a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarának a Választottbíróság Titkársága által közölt bankszámlájára.

(2) A választottbíróági díj összegét a Titkárság a mellékelt díjtáblázat szerint állapítja meg.

(3) Idegen pénznemben meghatározott követelés esetén annak összegét a Titkárság a kereset, illetve viszontkereset (beszámítási kifogás) benyújtásának napján irányadó MNB árfolyamon számítja át forintra.

(4) A választottbíróági díj lerovása forintban történik.

(5) A választottbíróági díj megfizetése abban az időpontban tekintendő teljesítettnek, amikor a felperes feltétlen megbízást adott saját országa bankjának az összeg átutalására, feltéve, hogy a kérdéses összeg jóváírása a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara számlájára a fenti időponttól számított harminc napon belül jóváírásra kerül.

4. § A választottbíróági díj

csökkentése és részbeni

visszatérítése

(1) Abban az esetben, ha a felperes legkésőbb az első tárgyaláson vonja vissza keresetét, egyebek közt annak folytán, hogy a felek megegyezéssel rendezték vitájukat, valamint azokban az egyéb esetekben, amikor a felek a Választottbíróssággal a jelzett határnapig közlik, hogy elállnak vitájuknak a választottbíróági úton történő elbírálásától, vagy az eljáró tanács az ügyet ugyancsak legkésőbb az első tárgyaláson egyéb ok miatt megszünteti, a felperesnek visszatérítendő – a regisztrációs díj és illeték nélkül számított – választottbíróági díj 50 %-a.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása esetében a választottbíróági díj részbeni visszatérítésére vonatkozó határozatot az eljáró tanács az eljárás befejezéséről szóló határozattal együtt hozza meg. Ha az eljáró tanács még nem alakult meg, a díj visszatérítésére vonatkozó határozatot a Választottbíróság elnöke hozza meg.

(3) Amennyiben az eljáró tanács saját hatáskörének hiánya miatt az eljárást legkésőbb az első választottbíróági tárgyaláson megszünteti, a felperesnek visszatérítendő a – regisztrációs díj és illeték nélkül számított – választottbíróági díj 50 %-a.

5. § A választottbíróági díj viszontkereset, valamint beszámítási kifogás esetén

(1) Viszontkereset esetén ugyanazok a választottbíróági díjak nyerne alkalmazást, mint az alapkereset esetében.

(2) Amennyiben a fél beszámítási kifogást terjeszt elő, az eljáró tanács a viszontkereset esetére érvényes választottbíróági díj megfizetését írja elő a beszámítási kifogást előterjesztő fél terhére.

(3) Amennyiben a viszontkeresetet vagy a beszámítási kifogást érvényesítő fél a viszontkeresetre, ill. a beszámítási kifogásra előírt díjat az eljáró tanács által megszabott határidőn belül nem rója le, úgy a Választottbíróóság a viszontkeresetet, ill. a beszámítási kifogást úgy tekinti, mintha azt elő sem terjesztették volna.

6. § A választottbíróági díj megosztása

(1) A választottbíróági díj – a (2) bekezdésben foglalt kivételtől eltekintve – a pervesztes felet, pervesztessége arányában terheli.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól az eljáró tanács indokolt esetben eltérhet.

(3) A választottbíróági díj megosztására nézve a felek a jelen szakasz (1) és (2) bekezdésében foglalt szabálytól eltérően is megállapodhatnak egymás között.

7. § Az egyeztető eljárás díja

Az egyeztető eljárás díjára és annak viselésére vonatkozó rendelkezéseket az Eljárási Szabályzat 55. §-a tartalmazza.

8. § A választottbíróági költségek

(1) A választottbíróági költségeket a felek a 6. § rendelkezéseinek megfelelően viselik.

(2) Amennyiben a választottbíróági eljárás nyelve nem magyar, angol vagy német (Eljárási Szabályzat 9. §), úgy az idegen nyelv használata miatt esetleg felmerülő többletköltséget a felek egyenlő arányban előlegezik, illetve viselik. Amennyiben

az alperes az eljáró tanács e költségek előlegezésére vonatkozó felhívásának a kitűzött határidőn belül nem tesz eleget, úgy a költséget – az eljáró tanács felhívására – a felperesnek kell megelőlegeznie. Ha a felperes ezt elmulasztja, az eljáró tanács határidő tűzésével felhívja a feleket, hogy eljárási nyelvként a magyar, angol vagy a német nyelv valamelyikében állapodjanak meg. Ha a felek e felhívásnak nem tesznek eleget, az eljáró tanács az eljárás nyelvét az adott ügy összes körülményeire tekintettel a magyar, az angol vagy a német nyelv valamelyikében maga állapítja meg. Eljáró tanács hiányában a jelen bekezdésben meghatározott intézkedések a Választottbíróság elnökének hatáskörébe tartoznak.

(3) Az eljáró tanács felszólíthatja a felperest előleg fizetésére az eljárás folytatásához szükséges intézkedései költségeinek fedezésére. Az eljáró tanács felszólíthatja előleg fizetésére azt a felet is, akinek valamely eljárási intézkedés teljesítésére vonatkozó indítványát az eljáró tanács indokoltnak látja.

(4) A Választottbíróság felszólíthatja a külföldi lakóhelyű választottbíró jelölő felet, illetve külföldi lakóhelyű elnök választása esetén a feleket a választottbíró, illetve az elnök utazási és tartózkodási költségeinek, valamint a részére biztosított tolmács díjának megelőlegezésére. Külföldi lakóhelyű elnök esetén a felek e költségeket 50 – 50 % arányban előlegezik.

(5) A választottbírósági költségek abban a pénznemben állapítandók meg, amelyben felmerülnek és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarának a Választottbíróság Titkársága által közölt bankszámlája javára fizetendők.

(6) A költségek és költségelőlegek lerovására nézve irányadó a 3. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés.

9. § A felek költségei

A felek indokolt költségeinek a viselésére a 6. § rendelkezései az irányadóak.

10. § Kivételek

A Választottbíróság a 6., 8. és 9. szakaszokban foglalt rendelkezésektől eltérően kötelezheti a felet olyan többletköltségek megtérítésére, amelyek a fél célszerűtlen, indokolatlan vagy rosszhiszemű eljárási cselekményei folytán keletkeztek. Ilyennek minősülnek – egyebek mellett – azok az eljárási cselekmények, amelyek többletköltségeket okoznak a szükségtelennek bizonyult perbeli intézkedések foganatosítása

révén (így például az eljárásnak az ügy körülményeivel nem indokolt elhúzása folytán).

11. § A választottbírói tiszteletdíj előlegezése

Az eljáró tanács (egyesbíró) igénye esetén a Választottbíróság Elnöksége elrendelheti, hogy a meghozott részítélet alapján az eljáró tanács (egyesbíró) arányos választottbírói tiszteletdíjelőlegben részesüljön.